

Zápis ze 4. jednání poradní skupiny EVVO – 17. 12. 2019

Přítomni:

Mgr. Ing. Petr Holý (OCP MHMP, krajský koordinátor EVVO)
Ing. Vendula Audolenská (OCP MHMP)
Ing. Alena Kotousová (OCP MHMP)
Ing. Petra Fišerová (Lesy hl. m. Prahy)
Mgr. Martina Chvátalová (SEV Toulcův dvůr, Botič o. p. s.)
Ing. Eva Beránková (úřad Městské části Praha 13)
Ing. Ivan Štěpka (ZŠ a MŠ Na Beránku)
Mgr. Petr Daniš (TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú.)
PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D. (PedF UK, katedra biologie a env. studií)
Ing. Václav Nejman (Lesy hl. m. Prahy)

Nepřítomni (omluveni):

Mgr. Matěj Žák (Victoria school ZŠ a MŠ)
Ing. Pavlína Gucká (SML MHMP)

Hosté:

Mgr. Martin Mach Ondřej (BEZK, redaktor časopisu Pražská EVVOluce)
Ing. Václav Saifrt (OCP MHMP, agenda Granty ŽP - OCP MHMP)

Termíny dalších jednání PS EVVO v roce 2020:

24. 03. 2020
02. 06. 2020
22. 09. 2020
24. 11. 2020

Body jednání:

- Časopis Pražská EVVOluce (nové číslo 4/2019)
- Informace k proběhlé Krajské konferenci o ekovýchově v Praze 2019
- Informace ke Krajské konferenci o ekovýchově v Praze 2020
- Zhodnocení realizace EVVO v r. 2019
- Plány aktivit a projektů v r. 2020
- Informace ke grantovému programu MHMP ŽP pro rok 2020
- Plánované aktivity MHMP k tématu změny klimatu, info o projektu Zastromuj Prahu!
- Diskuse a jiné (naplánování dalších jednání PS EVVO, ...)
- V případě zájmu krátká prohlídka Ekocentra PRALES (budova Dřevák, NS Cesta dřeva, ukázková včelnice, komunitní zahrada aj.)

Úvodní slovo

Petr Holý přivítal přítomné členy Poradní skupiny a seznámil je s programem jednání, který se bude shodovat s programem zaslaným v pozvánce.

V úvodu zmínil důležitá výročí: 50. jednání PS EVVO, 30 let svobody, 25 let Toulcova dvora, 40 let Terezy, 45 let Hnutí Brontosaurus, 15. číslo Pražské EVVOluce, 2 roky Ekocentra PRALES.

Pracovníci OCP pro členy poradní skupiny připravili tašku s ukázkou dárkových předmětů, kterými OCP MHMP disponuje pro různé účely školám, organizacím a veřejnosti. Je snahou OCP MHMP objednávat takové propagační předměty, které vzdělávají nebo jsou Zero-waste; spolupráce s agenturou Green Cat. Snaha o podporu smyslu ekologické výchovy, konceptu udržitelnosti a propojení se sociální oblastí (Některé předměty vznikají v chráněných dílnách apod.).

Před jednáním V. Nejman, vedoucí Střediska Ekologické výchovy Lesů HMP seznámil účastníky krátce s novou budovou Dřevák, ve které se prosincové jednání konalo a rovněž s celým areálem Ekocentra PRALES.

Časopis Pražská EVVOluce:

Téma příštího čísla 03/2020: LES

návrh na rozhovor Ing. Frantík (vedoucí odd. péče o zeleň OCP MHMP)

P. Holý: sázení stromů a s tím spojená osvěta a propagace Prahy a pražských aktivit – chystané projekty („Zastromuj Prahu“), akce přímo od primátora, EVVO bylo zapojeno na dvou akcích sázení s občany (Petřín, Třešňovka v Hrdlořezích) – stánek s aktivitami pro děti i dospělé, informace, letáky o ŽP v Praze.

I. Štěpka: zajímavé projekty: na P12 velké zkušenosti se sázením starých odrůd třešní, jabloní a dalších ovocných stromů, začali cca před 7 lety (aktivita MČ P12), Břežany – Točná – rozdělení pole cyklostezkou a osázení stromy. 2 příklady z praxe: velké stromy: podstatnou část výsadby dělá odborník, veřejnost jen asistuje, opačný příklad: v Cholupicích děti sázely 3leté malinké buky, lesy vedly děti, jak správně sázet a osázely se stovky stromů – větší efekt.

V. Nejman: zalesňování zemědělských pozemků, sázení nových lesů (vykoupená pole), vypovězení stávajících smluv, nové smlouvy včetně doložky o hospodaření v souladu s přírodou, přírodě blízká opatření. Na území hl. města Prahy není potřeba zalesňovat po kůrovci, celkově tu není problém s kůrovcem, protože lesy hl. m. Prahy se snaží dlouhodobě o vhodnou skladbu lesů.

E. Beránková: Důležité je poučení veřejnosti, jak postupovat (zákony, vlastníci apod.), v souladu s plánem výsadby.

P. Fišerová: jarní a podzimní akce zalesnění – oslovuje veřejnost včetně dětí, dospělých... sázejí se malé stromky, ale na vhodných místech – nutné systémově podchytit.

K. Jančaříková: dělala výzkum: ptala se dětí od MŠ i dospělých na oblíbený strom, výstup: už i děti v MŠ mají svůj oblíbený strom a dokáží o něm hovořit.

Krajská konference EVVO 2019 – zhodnocení

P. Holý: konference byla úspěšná, závěrečná zpráva k nahlédnutí (u A. Kotousové), vznikl speciální web pro Krajskou konferenci EVVO (Obsahuje i informace o všech předchozích krajských konferencích - <https://www.konferenceevvopraha.cz/>).

Diskuze nad formátem krátkých příspěvků („pecha kucha“) - shrnutí:

Mluvčí, kteří se na tento formát nachystají, s ním nemají problém a stihnou časový limit, má to dobrý dopad. Problémem je vměstnat dlouhou prezentaci do cca 7 minut.

Krajská konference EVVO 2020 – nová zakázka

A. Kotousová: návrh: otázka zaměření - na pedagogy a veřejnou správu? Nejprve dotazníkové šetření co by si učitelé přáli mít, kdo by mohl nabídnout příklady z praxe a na základě toho by se postavila příští konference. Snaha nastavit zakázku na KK EVVO 2020 tak, aby se dalo s formátem hýbat.

Termínově možno v listopadu.

Téma: změna klimatu a jak o ní učit?

P. Daniš: je třeba už oslovit konkrétní školy/učitele, nefunguje obecné oslovení všech pedagogů; realizace konference pro školy by neměl být problém pro více organizací, funguje pořádání setkání na inspirativní škole. *M. Chvátalová:* riziko: hodně akcí v daném období, Mrkev/Mrkvička, Národní konference EVVO, mnoho konferencí pro učitele.

E. Beránková: funkční je propojení učitelé a úředníci VS.

- napsat A. Kotousově zpětnou vazbu k e-mailu s návrhy ohledně KK EVVO

Návrhy:

P. Fišerová: místa pro venkovní učení – přiblížit místa a říci, co se tam dá učit (různé revitalizace)

„Praha jako venkovní učebna“ – voda, geologie, zvířata, zelené střechy

- propojení s pedagogickým pohledem a jak s tím pracovat
- zajímavé pro pedagogy i jiné cílové skupiny, [Centrum architektury a městského plánování](#)
- aktuálně vznikají metodiky na vnitrobloky, komunitní zahrady pro veřejnost i MČ – lze propojit a využít
- řešením širšího zaměření – workshopy některé zaměřené pro úředníky a jiné pro pedagogy

Další podněty a náměty možno zaslat A. Kotousově.

Zhodnocení realizace EVVO v r. 2019 a plány na další roky:

Podařilo se zcela využít rozpočet na ekologickou výchovu (něco přes 13 mil.) včetně příspěvku na Toulcův Dvůr, v průběhu roku se žádalo o navýšení na EVVO o 2,5 mil.

Planeta Praha: Rada HMP nám schválila podporu vzniku dokumentárního přírodovědného filmu – natáčení od r. 2020, dokončení je v plánu koncem r. 2021 (premiéra jaro 2022). Stejný tým, co produkoval a natáčel film Planeta Česko (volné pokračování). – celovečerní film (s příspěvkem ČT a Norských fondů), měl by k tomu vzniknout i edukační materiál.

Specializační studium pro školní koordinátory: v listopadu 2019 byl dokončen roční vzdělávací kurz pro pedagogy - 20 nových absolventů ze ZŠ a SŠ z Prahy (převážně ZŠ). Diskuse dalšího nastavení vzdělávání učitelů. Návrh menšího formátu, zaměřeného např. na zeleň, jak pracovat s tématem zeleň.

Dotisky materiálů: v r. 2019 - menší zakázky pro doplnění zásob.

Exkurze do udržitelných provozů: V r. 2019 (šk. r. 2019/2020) jako pilotní projekt. Poprvé realizuje někdo jiný než ekocentrum (agentura Kristián), stále ještě probíhají změny v metodických listech, zatím se zúčastnilo poměrně málo škol, které využily exkurzí, občas nevyšel termín i ze strany zařízení. Zatím pozitivní reference ze strany škol, OCP nestihlo žádnou dohlídku. Web: <http://exkurzeprahaeuz.cz/>

Den Země: 2019 zajišťovala Agentura Kristián – na Vyšehradě.

Téma Adaptace na změnu klimatu: Priorita HMP a OCP MHMP. Snaha propojit i s akcemi pro veřejnost:

- „Voda je život“ – akce pro veřejnost; problematika vody, propojení s adaptacemi.
- Metodiky: letos zadání 2 metodik směrem k veřejnosti, komunitám a veřejné správě: Vnitrobloky (Bieno) a komunitní zahrady (Kokoza) – začátkem roku by se měly metodiky začít šířit (a tisknout) – pod ISBN. + metodika zelených tramvajových pásů.
- Dny stromů: první rok řešeno ve spolupráci s Lesy hl. m. Prahy, akce po celý týden, výtvarná soutěž (měsíční), výstava na nové radnici HMP, v pátek 18.10 proběhla akce pro školy a veřejnost se stanovišti (účast organizací, které pracují se stromy a zvířaty – ČSO, ČESON, ...) – pozitivní ohlas, atraktivní témata, velká propagace (příští rok je v plánu opakování této akce, opět v říjnu, kdy je mezinárodní den stromů).

Projekty občanské vědy: spolupráce s Národním muzeem (City Nature Challenge) – bude pokračovat; propojení vědy a akademické sféry – Juniorská vědecká konference (podpora MHMP 2. rokem) – pořadatel Přírodovědecká fakulta, napojení na ZŠ a SŠ (10 – 17 let)

Poradní skupina: bude vypsána zakázka na administraci pro další 2 roky.

Další aktivity OCP v oblasti EVVO:

- Informační systém ekovýchovy: příprava letáků k přírodním parkům, lesům v Praze, databáze studánek a pramenů s MOP, správa portálu ŽP, BEZK a AGK zpracovávají databáze organizací a školních koordinátorů, ...
- Projekty kolegů z oddělení odpadů – osvětové projekty – např. gastroodpad, oleje, bioodpad, nebezpečné odpady, změna systému.
- V pondělí 16. 12. 2019 Rada HMP schválila usnesení o minimalizaci používání jednorázových výrobků a obalů a předcházení vzniku odpadů. Podpora projektů, sponzorství, partnerství: organizace se zaváží minimalizovat plasty a zbytečné vytváření odpadů. I směrem k radním a MČ, které by se měly držet této myšlenky. – tímto směrem do budoucna chtějí řešit i vzdělávání zaměstnanců (před měsícem přednáška P. Ledviny o ekologizaci úřadů – cca 40 lidí, dobrý ohlas) – více Zelené úřadování.

Grantový program ŽP pro 2020:

Přijímání žádostí od 30. 12. 2019 do 15. 01. 2020

- Lehká úprava tematických oblastí, prioritizace adaptačních opatření na změnu klimatu (tvrdých i měkkých).
- Alokace prostředků - posílena „Adaptace na změnu klimatu“ na úkor ekovýchovy, ale snahou bylo zachovat podporu kvalitním projektům (u obl. IV. cca 9 mil.), zvýšen limit u oblasti č. VII (na max. 600 000,- na jeden projekt).

V. Saifrt: snaha snížit ekovýchovu (tzv. měkké projekty) na úkor realizací: výsadba stromů apod., přesunutí tam, kde jsou jak realizace, tak ekovýchova (obl. VII.); zdůraznění podpory hospodaření na orné půdě směrem k ekologickému zemědělství. Termín přijímání žádostí posunut, pokud by bylo více ohlasů na posun termínu, pak by se mohlo nastavit jinak.

Více informací na:

http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/finance/dotace_a_granty/mestske_granty/zivotni_prostrredi_a_energetika/index.html#granty_ZP

Další plánované akce v r. 2020:

M. Chvátalová: Konference Mrkev/Mrkvička 2020 - 21. a 22. 10. 2020

P. Daniš: Tereza - v říjnu budou pořádat konferenci o terénní výuce; další informace: „Jak učit o klimatu“ – měla by být pracovní skupina pod MŽP, kdy vyjde metodický výstup, ale až 2021/2022,

P. Holý: V roce 2021 bude v ČR probíhat Světový kongres ekologické výchovy, WEEC 2021, česká republika je pro rok 2021 jeho pořadatelem. (Tento významný kongres se koná vždy jednou za 2 roky). Během celého roku 2020 a 2021 bude probíhat příprava, kongres se bude konat 4. – 8. 10. 2021. Téma kongresu v r. 2021 bude: Building Bridges“. Rozsah akce: přes 1000 účastníků, asi 3 dny v Paláci kultury, 1-2 dny jako menší dílčí části, plus side-events, field trips.

<https://weecnetwork.org/congresses/11weec/>

P. Holý je ve spojení s J. Činčerou, je předjednáno jako jedna ze side-events exkurze do pražské přírody, pro celou akci budou třeba dobrovolníci (kontaktovat K. Jančaříkovou), možnost zapojení různých EVVO organizací, pro zapojení prosíme kontaktovat Jana Činčera (cincera@mail.muni.cz; honzacincera@gmail.com).

P. Holý: Předdomluva s M. Novákem z ministerstva ŽP – od příštího roku konání seminářů se studenty (hnutí Fridays for Future), diskuze na školách, podobný model jako v Brně (podpora MHMP a zapojení Prahy).

Na závěr jednání poděkoval krajský koordinátor (P. Holý) všem členům Poradní skupiny EVVO za celoroční spolupráci a popřál vše nejlepší do nového roku s přáním další příjemné spolupráce a dalšího rozvoje EVVO v Praze.

Termín příštího jednání Poradní skupiny EVVO:

24. 3. 2020 ve 13 hod. – OCP MHMP

Zapsala: Markéta Hrnčálová

Zkontroloval: Mgr. Ing. Petr Holý